

له نیوان حاویه کانی زبلی که رکوک و زبلدانه کانی میژوودا

جوامیر که رکووی

بۆ ئەوێ دەرفەت نەبێ بۆ تورکیا تا بەبیانووی دەست بەسەرداگرتنی بیرنەنەوتەکانی کەرکوک و مووسل و گواپە ئەزبەتدانی تورکمانەکان لەلایەن کوردەوێ، چەپاوی ناو خاکی کوردستانی عێراق بکات و ئەوێ کورد بنیاتی ناوێ لە بەینی ببات، بەریزان مەسعود بارزانی و جەلال تالەبانی لەگەڵ ھاوپییمانان) ئەمەریکا و بەریتانیا (ریک کەوتن کە هیژی پێشمەرگە نەچیتە ناو ئەو دوو شارەوێ . وەک گشت جار و بەگوێرەوی ئەو قسە نەستەقەوی کە دەلی) بزن دەسنوێژ راناگری (مامجەلال ریکەوتنەکەوی پێشیل کرد و ھەزاران چەکداری هیژەکانی ینک- ی بەھاوپییتەتی لەگەڵ ھەزاران فەرھودچی و شەرەخۆر بەسەرکردایەتی) شەخسی خۆی) بردە ناو شاری کەرکوک . ئیتر ئەوێ کردیان کردیان لە دزی و تالان و برۆ . تەنانەت دەلی) حاویەکی زبل بینراوێ کە لەسەریان نووسیوێ (ئەمەیان گیراوی بۆ مام رۆستەم) .

ھەلبەتە مەبەستی جەلال لەو هیژ و چەپاوی و راووروتە بۆ دوو ئەگەری خوارەوێ: یەک : بۆ ئەوێ بیانوویک بداتە دەست تورک کەوا کورد پەیمان و بەلینەکەیان شکاند . ئیتر ھەرەشەوی لەشکرکێشەکەوی تورک ببی بەکوردەوێ . ھەرچەندە بۆ مامە ئاشکرایە کە ئەمە بەزیانی کورد و ئەزموونەکەوی کوردستان تەواو دەبی بەلام وەک نووسەری ناودار ماموستا جەرچیس فەتحوڵلا لە وتاریکدا بەناوی (تورکوفوییا (لە بلاوکراوێ) الاھالی (یەکەوی حوسین سنجاریدا قسەکی پێشینانی کوردیی هیناوێتەوێ کە دەلی: ھەری دیز خۆی لە چیا ھەلدەدیری تا خاوەنەکەوی زەرەر بکات . (بۆ ئەو) واتە جەلال (ھەر ئەوێ گرتگە کە پارتی و بارزانی زیانیان پی بگات ئیتر کەرکوک لەدەست دەچی یان نا ئەمە باس نییە .

دوو : ئەگەر ئەگەری یەکەم راست دەرنەچوو، وەک دەرنەچوو) چونکە تورک لە ترسی رووبەرۆبوونەوێ لەگەڵ لەشکری پێشمەرگەوی پارتی و جەماوێری کوردستاندا خۆیان لە مەسەلەوی دەستیوێردان لە کوردستانی عێراق بوارد (ئەو دەمە نیازیکی تر) بەخەیاڵی جەلال (جیبەجی دەبیئە ئەویش ئەوێ کە هیژی پێشمەرگەوی) ی . ن . ک (کەرکوکێ رزگارکردووێ و ئەم شانازییە ھەر بۆ خۆیان دەبیئە . وەک بینیمان جەلال کە ھەستی کرد تورک زات ناکەن بیئە ناو کوردستان، خۆی بوو بەسەرکردەوی سوپا و (پەلاماری) کەرکوکێ دا . ھەرچەندە مندالۆچکەکیش دەزانی کە شاری کەرکوک وەک تەواوی شارەکانی تری عێراق لەلایەن سوپای ئەمەریکا و بەریتانیاوێ رزگار کرا و جەلال ھیچ شانازییەکی لەمەدا بەرناکەوی . مەگەر ھەر ئەو پاتال و تالانەوی بۆ بمیئتەوێ کە لە کەرکوکدا (بەتالی سەوزەوێ) کردیان .

خالیکی تر ھەییە کە ماہی سەرنج لیدانە ئەویش ئەوێ، ماوێ دوو سال دەبیئە مامجەلال بەنیینی و بەئاشکرا دەستی لەگەڵ تورک وجەبەھی تورکمانیدا تیکەل کردووێ و چەند پرۆتۆکۆلیکی

له گهڵ سهنان ئاغای سهرۆکی جهبههکهدا ئیمزا کردوو. جهلال هیندهی میچکهیی بو کردوو. تهنا ته وهک برادهریک بوی گیرامهوه" له دیدهنبیهکی سهنان ئاغا و ئاغا تورکهکانی تردا دانهو بوتهوه و دهستی کاکه سهنانی ماچ کردوو. "ئامانجی مام جهلال له ههموو ئهم کاره دزی و ئاشکرایانهدا ئهوه بووه که پاشهرۆژی کهرکوک بو خۆی و بهرهی تورکهکانی دابین بکات و پارتیی لی بی بهش بکهن. سهیره که بهخهپالی ئهوه ئهم دوو پارچهیهی ههریمی کوردستان ههتا ههتا وا دهییت و ئیتر کهرکوکیش دهچیته سهر (قهلهمرهوهکهی) ئهوه. مرۆف سهرنجیک له ئهخلاقیهتی یهکیتی و تورکیا بدات دهزانی ههر دوولا پیاوی شهرت و پهیمان نین و له ژیرهوه لهیهکتر بهفیل بوون. یهکگرتنهکهیان نهیا لهسهر ئهوه بوو که پارتی له گۆرهپانی یارییهکه بکهنه دهرهوه. بو تورکیا، یهکلاکردنهوهی مهسهلهیهک له گهڵ یهکیتی هیندهی پی ناچی و هیندهشی تی ناچی. بو جهلالیش ههبوون و نهبوونی بهرهی تورکهکانی لهناو کهرکوک یان تورکهمانهکان بهگشتی، شتیکی نییه شایهنی بیرلیکردنهوه و لهسهر وهستان بییت، وهک بینیشمان ههر له رۆژی یهکهمهوه چهکدارهکانی یهکیتی دهستیان له تالانی تورکهمانهکان نهپاراست.

بهلام ئهم جوړه بیرکردنهوانه له ورینهی گرانهتادار دهچن، ئهویش لهبهردوو هو: یهک - ئهمهیان بو تورکیا: کهرکوک شاریکی کوردستانییه و ههبوونی جالبیهکی تورکهکانی لهو شارهدا پیناسهی کوردستانییهتی لی وهناگریتهوه. دوو - ئهمهیان بو جهلال: ئهمهریکا لهم شهرهیی بو سهر عیراق ههرچی شهرعیهتی نیودهولهتی بوو بهئهنجوومهنی ئاسایش و یهکیتی ئهروپا و پهیمانی باکووری ئهتلهسی ههمووی خسته ژیر پیوه و بههیوای بیره نهوتهکانی عیراق) که بیرهکانی کهرکوک زار پر دهکن له ئاو (ملی ئهم ریگه دریزهیی گرتنه بهر. ئیتر چون ری تی دهچی ههروا سووک و ئاسان کهرکوک بدات بهدهستی سهنان ئاغا یان جهلالی خولامی و، بو ئهوانی بهجی بیلی. رهنگه مامجهلال و مامرۆسته لهم کیبهرکییهدا لهو حاویه زبلهیان زیاتر دهست نهکهوی که گیرابوو بویان. پیرۆزه. له کوتایی ئهم باسهدا دهمهوی ئاماژه بهبابهتیکی جیدی بدهم که لهوانهیه زۆربهی عیراقیهکان بیران لی کردیینهوه، ئهویش ئهوهیه که لهم رۆژانهدا چاخیکی نوی له عیراق دهستی پی کرد. له چاخ پیشوودا زۆربهی لایهنهکان بهرژیمیش و بهئوپۆرسیۆنیشهوه له نهخشه و پلانیان بو بهدیپنانی ئامانجهکانیان، گهلیک جار یان زۆربهی جار پشتیان بهسهرشیتی و سهرهرویی و بی بهلینی و پشت شکینی و پهیمانشکینی دههست. رهنگه ههمووجاریش سهرکهوتن له سایهیی ئهم نامهردیپانهوه بو سهدام و جهلال و چهلهبی و قهصاب بهدی هاتبن و، گهلی عیراقی بهستهزمانیش تالاری نۆشییی. بهلام ئیستا عیراق دهچیته ناو پرۆسهیهکی نویوه و زۆربهی بهلگهکان ئاماژهی ئهوه دهکن که لهم چاخه تازهیه و پرۆسه تازهیهدا عهقل و ههلوپستی مهردانه و جوامیری و دووربینی و نیشتمانپهروهری و راستگویی حوکم دهکن و سهرپشک دهبن، بهلگهش بو ئهم قسانه ئهوهیه که

سندوو قی دهنگدان دیته گۆری و ئەم سندوو قەش هەموو ئەو سیفەتە ئیجابییانە ی سەرەو هی له لایەنەکانی ناو گرهوه که دهویت .

من وهك كوردیک دوا ی ئەم هەموو تەمەنە دلم بەو خۆشه که گشت ئەم سیفەتە بەرز و گەورانە له کهسیکدا کۆبوو تەو ئەویش مسعودی کوری مەلا مستەفای بارزانە، ئەمەش هیوابەخشه بۆمان و دەستەبەری پاشەرۆژی گەش و چاوتی براوه بۆ کوردستان و هەرۆهە عیراقیش .

ferejgermyani@maktoob.com

تیبینی کوردستان نیت:

ئەم نووسینە دەربیرینی بیروبوچونی خاوەنەکه یه تی، کوردستان نیت له ناوه پۆکه که ی به پرسیار نییه .